

НОРМА МАСЛАХАТЧИ

ХУКУК
СОЛИҚЛАР
БУХГАЛТЕРИЯ

2005 йил июлдан чика бошлаган

ДИККАТ!

ЕР СОЛИФИННИНГ УЧ БАРАВАРИ ОИЛАВИЙ КОРХОНАЛАР УЧУН ЭМАС

Президентнинг «Ўзбекистон Республикасининг 2013 йилги асосий макроиқтисодий кўрсаткичлари прогнози ва Давлат бюджети параметрлари тўғрисида»ги қарорига (25.12.2012 йилдаги ПҚ-1887-сон) мувофиқ 2013 йил 1 январдан бошлаб барча ягона солик тўловчилири (чакана савдо корхоналари бундан мустасно) ЯСТнинг энг кам миқдорини ягона база – эгаллаб турган ер майдонидан келиб чиқиб ҳисоблаб чиқарилган ер солифининг 3 бараваридан келиб чиқиб ҳисоблайдилар.

Шу муносабат билан МВ, ИВ ва ДСКнинг АВ томонидан 11.04.2013 йилда 2203-2-сон билан рўйхатдан ўтказилган қарори билан Ягона солик тўловининг энг кам миқдори киритилиши муносабати билан ягона солик тўловини ҳисоблаб чиқариш ва тўлаш тартиби тўғрисидағи низомга (АВ томонидан 3.03.2011 йилда 2203-сон билан рўйхатдан ўтказилган) ўзгартириш ва қўшимчалар киритилди. Улар 2013 йил 15 апрелдан кучга кирди.

Аввало 2203-сон Низом татбиқ этилмайдиган шахслар доирасига аниқлик киритилди. Улар жумласига қўйидагилар киради:

• ЯСТни Ягона солик тўловининг энг кам миқдори киритилиши муносабати билан чакана савдо корхоналари томонидан ягона солик тўловини ҳисоблаб чиқариш ва тўлаш тартиби тўғрисидағи низомга (АВ томонидан 4.04.2013 йилда 2449-сон билан рўйхатдан ўтказилган) мувофиқ чакана савдони амалга ошираётган якка тартибдаги тадбиркор-

лар томонидан тўланадиган қатъий белгиланган солик миқдоридан кам бўлмаган миқдорда тўлайдиган чакана савдо корхоналари. Аввалги таҳририда шу қаторида хизмат кўрсатиш соҳаси корхоналари ҳам кўрсатилган;

• оиласий корхоналар. Улар 2203-сон Низомни ҳисобга олган ҳолда ЯСТ тўламайдиганлар рўйхатига илк бор киритилди. Бунда корхонанинг ташкилий-хукукий шакли – оиласий корхона шахс сифатида белгиланди. Шу тариқа, 2203-сон Низом татбиқ этилмайдиган ЯСТ тўловчилилар рўйхати салмоқли бўлиши мумкин. Масалан, оиласий корхона сифатида рўйхатдан ўтказилган ишлаб чиқариш корхоналари, хизмат кўрсатиш соҳаси ва бошқалар.

Аввалидек, 2203-сон Низом қўйидаги юридик шахсларга тааллукли эмас:

ЯСТ тўловчилири ҳисобланмаган;
ЯСТ тўлашдан тўлиқ озод қилиш кўри-
нишида имтиёзларга эга бўлган;

уларга нисбатан иҳтиёрий тугатиш тўғрисида қарор қабул қилинган.

2203-сон Низомга бошқа тузатишлар 2013 йил 1 январдан барча корхоналар учун ҳисобот даври чорак этиб белгиланганлиги билан боғлик. Куйидагиларга тегишли ўзгартиришлар киритилди:

7-бандга – «ЯСТнинг энг кам миқдори ҳар чорақда ҳисоблаб чиқарилади». Аввалги таҳририга кўра микрофирма ва кичик корхоналар уни ҳар чорақда, улар жумласига кирмайдиган корхоналар эса – ҳар ойда ҳисоблар эдилар;

8-бандга – «Ер солиги бир чорақ ҳисобида ҳисоблаб чиқарилади ((ер участкаси (ижара олинган хона) майдони x белгиланган ставка) / 4). Аввалги таҳририга кўра микрофирма ва кичик корхоналар уни ушбу формула бўйича ҳисоблар, улар жумласига кирмайдиган корхоналар эса яна 12 га бўлар эдилар;

9-банднинг бешинчи хатбошисига – «СЯТ – ЯСТ бўйича қонун ҳужжатларида белгиланган имтиёзлар қўлланилмаган ҳолдаги ҳисобот чораги учун солик солинадиган ялпи тушум (ЯСТ ҳисоб-китобининг «040»-сатри маълумотлари

ОИЛАВИЙ КОРХОНА

В.Муромцев расми

асосида). Аввалги таҳририда ой учун ҳам эди;

Ягона солик тўловининг энг кам миқдорини ҳисобга олган ҳолда ягона солик тўлови маълумотнома-ҳисоб-китобининг 010, 030, 040 ва 050-сатрларига.

Пасайтирувчи коэффициентлар белгиланган тўловчиilar рўйхатига асосий фаолият турни автотранспортни таъмирлаш ва унга техник хизмат кўрсатиш бўлган ташкилотлар (автотранспортни сақлаш учун ер участкалари мавжуд бўлган тақдирда) ҳамда автөвокзаллар, автостанцияларни ташкил этадиган юридик шахслар киритилган. Улар учун 0,35 коэффициенти белгиланган.

«Norma Ekspert» мутахассислари тайёрладилар.

ЯНГИ ҲУЖЖАТЛАРНИ ТАҚДИМ ЭТАМИЗ

Тақдим этилаётган, шунингдек сўнгги пайтда қабул қилинган бошқа ҳужжатларнинг тўлиқ матни билан pogta.uz сайтида танишиб чиқишингиз мумкин.

ЎЗРТХБ ЭЛЕКТРОН САВДОЛАРГА АЛОҲИДА МАЙДОНЧА ТАҚДИМ ЭТАДИ

Президентнинг «Электрон харидлар тизими-ни мақбулаштириш ва улардан тадбиркорлик субъектларининг фойдаланишини кенгайтириш тўғрисида»ги қарори (5.04.2013 йилдаги ПҚ-1948-сон) билан 2013 йилнинг 1 майидан бошлаб устув жамғарасида давлат улуши 50 фоиздан ортиқ бўлган табиий монополия субъектлари, давлат унитар корхоналари ва хўжалик жамиятлари учун айrim турдаги товарларни (ишларни, хизматларни) бир шартнома бўйича эквиваленти 300 АҚШ долларидан 100 минг АҚШ долларигача бўлган миқдорда алоҳида савдо майдончасида электрон савдолар воситасида харид қилиш тартиби жорий этилди. Бундай товарлар (ишлар, хизматлар) рўйхати маҳсус тузилган Ҳукумат комиссияси томонидан белгиланади.

Бундай тартиб жорий этилган субъектлар товарлар (ишлар, хизматлар) етказиб берувчини аниқлаш са-насидан камида 15 календарь кунидан аввал бўлажак харидлар тўғрисидаги ахборотни, шунингдек шартнома (контракт)лар тузилган кундан бошлаб уч кун ичida буюртмаларни жойлаштириш натижалари тўғрисидаги ахборотни Ўзбекистон республика товар-хом ашё биржасининг маҳсус ахборот порталида ва «Биржа» газетасида жойлаштиради. ЎзРТХБ маҳсус ахборот

порталида ушбу ахборотдан эрkin фойдаланиш имкониятини таъминлайди.

Қарор билан ушбу субъектларнинг электрон харидлари бўйича маҳсус ҳукумат комиссиясини ташкил этиш вазифаси топширилди.

Хусусийлаштириш, монополиядан чиқариш ва рагобатни ривожлантириш давлат кўмитаси ЎзРТХБ билан биргаликда 2013 йилнинг 1 майигача:

«он-лайн» режимида электрон корпоратив харидларни амалга ошириш учун алоҳида савдо майдончаси тўла-тўқис фаолият юритишини таъминлаши;

манфаатдор субъектлар эътиборига, ташкил этилган савдо майдончасидаги электрон савдоларда иштирок этиш қонидаларини, жумладан, оммавий ахборот воситалари орқали, маълумот учун етказиши шарт.

Президентнинг 7.02.2011 йилдаги ПҚ-1475-сон қарорига киритилган ўзгартиришларга мувофиқ, ЎзРТХБнинг давлат харидлари бўйича биржа савдо-си қатнашчиларидан ундириладиган комиссиянинг йифим миқдори ҳар икки тарафдан битим суммасининг 0,05 фоизидан ошмаслиги лозим, етказиб берувчиларнинг закалат миқдори эса давлат харидлари бўйича Ҳукумат комиссияси томонидан белгиланади.

Вазирлар Маҳкамасининг «Товар-хом ашё биржалири фаолиятини таомиллаштиришга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида»ги қарорига (31.05.2004 йилдаги 251-сон) киритилган ўзгартиришларга мувофиқ,

«Ўзбекистон республика товар-хом ашё биржаси» ОАЖнинг Кузатув кенгашига мустақил равишда биржанинг ташкилий тузилмасини тасдиқлаш ва ходимлар сонини белгилаш ҳукуки берилди.

ДИРЕКЦИЯНИНГ ВАЗИФА ВА ФУНКЦИЯЛАРИГА АНИҚЛИК КИРИТИЛДИ

Президентнинг 8.04.2013 йилдаги ПҚ-1949-сон қарори билан Президентнинг «Саноат кооперацияси асосида тайёр маҳсулотлар, бутловчи буюмлар ва материаллар ишлаб чиқаришни маҳаллийлаштиришни чукурлаштиришга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида»ги қарорига (1.12.2009 йилдаги ПҚ-1236-сон) қўшимча киритилди.

Хусусан, ТИАИСВ хузуридаги Халқаро саноат ярмаркаси ва Кооперация биржаси Дирекциясининг асосий вазифаларига худудий ва тармоқ саноат ярмаркаларини ҳамда уларнинг доирасида – мамлакатимизда ишлаб чиқарилган истеъмол товарлари ярмаркаларини ўтказиши ташкиллаштириш вазифаси қўшилди.

Вазирлар Маҳкамасининг 8.04.2013 йилдаги 100-сон қарори билан Ўзбекистон Республикаси Ҳукуматининг айrim қарорларига қўшимчалар ва ўзгартиришлар киритилди.

ЯНГИ ҲУЖЖАТЛАРНИ ТАҚДИМ ЭТАМИЗ

1-бет

Хом ашё, материаллар, бутловчи буюмлар ва асбоб-ускуналар харид қилиш бўйича тендер савдолари ўтказиш тўғрисидаги низомда (ВМнинг 21.11.2000 йилдаги 456-сон қарори билан тасдиқланган) етказиб берувчилар (ижрочилар, пурратчилар) билан контрактлар тендер (танлов) ўтказмасдан тузилиши мумкин бўлган ҳолатлар рўйхатига яна бир банд – Халқаро саноат ярмаркаси ва Кооперация биржаси, шунингдек ҳудудий ва тармоқ саноат ярмаркалари доирасида асбоб-ускуналар, бутловчи буюмлар, қайта ишланган хом ашё ва материаллар, шу жумладан мамлакатимиз корхоналари томонидан ишлаб чиқарилган истеммол товарларини харид қилиш кўшилди.

Ўзбекистон Республикаси Ташқи иқтисодий алоқалар, инвестициялар ва савдо вазирлиги хузурдаги Халқаро саноат ярмаркаси ва Кооперация биржаси дирекцияси фаолиятини ташкил этиш тартиби тўғрисидаги низомда (ВМнинг 28.12.2009 йилдаги 335-сон қарори билан тасдиқланган) Дирекциянинг вазифалари рўйхатига Халқаро саноат ярмаркаси ва Кооперация биржаси, ҳудудий ва тармоқ саноат ярмаркалари доирасида истеммол қилишга мўлжалланган маҳсулотларни етказиб бериш юзасидан тузилган шартномаларни рўйхатдан ўтказиш вазифаси кўшилди.

ҲАМ НАҚД, ҲАМ НАҚД ПУЛСИЗ ШАКЛДА...

Вазирлар Маҳкамасининг 10.04.2013 йилдаги 102-сон қарори билан Вазирлар Маҳкамасининг «Авиаташиш хизматларини амалга оширишни тартибга солишга доир чора-тадбирлар тўғрисида»ги қарорига (1.08.2011 йилдаги 224-сон) кўшимчалар киритилди. Кўшимчалар билан авиачипталар ҳақини чет эл валютасининг нақд ва нақд пулсиз шаклида тўлаш мумкин, дея аниқлик киритилди.

Шунингдек:

чет эл авиакомпанияларининг Ўзбекистон банкларида очилган ўз ваколатхоналари (доимий муассасалари)нинг чет эл валютасидаги ҳисобрақмалидан самолётларга авиация керосини қўйиш хизматлари кўрсатиш ва ерда хизмат кўрсатишга доир тузилган экспорт шартномаларига мувофиқ ўзаро ҳисоб-китоб қилишига;

Ўзбекистонга парвоз қилишга рухсатномалари бўлган чет эл авиакомпаниялари билан Ўзбекистон резидентлари ўтасида Ўзбекистон Республикасида мунтазам парвоз қилмайдиган чет эл авиакомпаниялари самолётларига авиация керосини қўйиш хизматлари кўрсатганилик ва ерда хизмат кўрсатганилик учун нақд чет эл валютасида ўзаро ҳисоб-китоб қилиб, кейинчалик Ўзбекистон резидентлари валюта тушумининг бир қисмини белгиланган тартибда мажбурий равиша сотишига рухсат берилди.

ДАВЛАТ РАҚОБАТ ҚЎМИТАСИННИГ МОЛ-МУЛКИ АНИҚ БЕЛГИЛАНДИ

Вазирлар Маҳкамасининг «Ўзбекистон Республикаси Давлат рақобат қўмитасининг ҳудудий органларини жойлаштириш тўғрисида»ги қарори (11.04.2013 йилдаги 104-сон) билан Давлат рақобат қўмитасининг ҳудудий органлари фаолиятини самарали ташкиллаштириш мақсадида улар жойлаштирилиши керак бўлган бинолар ва иншоотлар рўйхати тасдиқланди.

Қарор билан Давлат монополиядан чиқариш қўмитаси ёки Давлат мулки қўмитаси ҳудудий тузилмалири жойлашган б та мажмуани бошқа давлат органлари тезкор бошқарув учун бепул бериш ҳам назарда тутилган. Масалан, Хоразм вилояти бўйича Давлат мулки қўмитасининг Урганчдаги собиқ бошқармасида Хоразм тарихи ва маданияти музейи жойлашади.

ВАСИЙ – МАСЬУЛ ШАХС

Марказий банк бошқарувининг қарори (АВ томонидан 9.04.2013 йилда 570-1-сон билан рўйхатдан ўтказилган) билан Банклар устидан васийлик қилиш тўғрисидаги низомга ўзгартиришлар киритилди.

Чунончи, Тижорат банклари фаолиятини лицензиялаш ва тартибга солиш департаменти – банк бўйича хуносати тайёрловчи ва васийликни белгилаш масаласи-

ни Марказий банк бошқаруви кўриб чиқиши учун олиб чиқувчи орган Кредит ташкилотлари фаолиятини лицензиялаш ва тартибга солиш департаменти этиб ўзгартирилди.

Банк васийи этиб тайинланадиган шахс Ўзбекистон Республикаси Марказий банки томонидан тижорат банклари ва уларнинг филиаллари раҳбарлари, бош бухгалтерлари, бошқарув аъзолари ҳамда микрокредит ташкилотлари ижро органлари раҳбарлари лавозимларига тавсия этилаётган номзодларга нисбатан малака талаблари қўйиш тартиби тўғрисидаги низомда (АВ томонидан 14.11.2006 йилда 1641-сон билан рўйхатдан ўтказилган) белгиланган малака талабларига мувофиқ келиши керак. Илгари у Банкларни рўйхатдан ўтказиш ва лицензиялаш тартиби тўғрисидаги низом (25.09.1998 йилда 22-сон билан тасдиқланган) билан банк бошқаруви раиси учун белгиланган мезонларга мувофиқ келиши керак эди.

«Банклар ва банк фаолияти тўғрисида»ги Қонуннинг 26-моддасига мувофиқ акциядор, қарз олувчи, кредитор ёки банкка даҳлор шахсдан ташқари, шунингдек Банклар ва уларга даҳлор шахслар билан ўтказиладиган операциялар тўғрисидаги низомда (АВ томонидан 2.12.1998 йилда 556-сон билан рўйхатдан ўтказилган) белгиланган таърифга кўра, эндиликда уларнинг яқин қарин дошларини ҳам васий этиб тайинлаб бўлмайди.

КОНТРАКТНИ ҲИСОБДАН ЧИҚАРИШ УЧУН 5 ТА АСОС

Марказий банк бошқаруви, Иқтисодиёт вазирлиги, Молия вазирлиги, Давлат божхона қўмитасининг қарори (АВ томонидан 9.04.2013 йилда 1514-4-сон билан рўйхатдан ўтказилган) билан Импорт шартномаларини ҳисобга қўйиш ва улар тўловини хўжалик субъектларининг ўз валюта маблағлари ҳисобидан амалга ошириш тартиби тўғрисидаги низомга, уни Президентнинг «Ишбилирмонлик мухитини янада тубдан яхшилаш ва тадбиркорликка янада кенг эркинлик бериш чора-тадбирлари тўғрисида»ги Фармони (18.07.2012 йилдаги ПФ-4455-сон) ва Вазирлар Маҳкамасининг «Ташқи савдо операцияларини амалга ошириш билан боғлиқ тартиботларни либераллаштиришга доир кўшимча чора-тадбирлар тўғрисида»ги қарорига (30.12.2012 йилдаги 379-сон) мувофиқлаштириш мақсадида, ўзгартириш ва кўшимчалар киритилди.

Унга битта импортчи корхона битта хорижий ҳам-

МДҲ ВА БОЛТИҚБҮЙИ МАМЛАКАТЛАРИ ВАЛЮТАЛАРИНИНГ АҚШ ДОЛЛАРИ, ЕВРО ВА РОССИЯ РУБЛИГА НИСБАТАН КУРСЛАРИ

Мамлакат	Сана	АҚШ доллари		Евро		Россия рубли	
		бирлиги	курси	бирлиги	курси	бирлиги	курси
Озарбайжон	22.04.2013	1	0,7847	1	1,0260	1	0,0248
Арманистон	19.04.2013	1	416,39	1	545,14	1	13,22
Беларусь	22.04.2013	1	8640,00	1	11 290,00	1	274,50
Грузия	22.04.2013	1	1,6567	1	2,1676	100	5,2660
Қозогистон	22.04.2013	1	151,09	1	197,73	1	4,80
Қирғизистон	22.04.2013	1	48,4521	1	63,4432	1	1,5401
Латвия	23.04.2013	1	0,538000	1	0,702804	1	0,017000
Литва	22.04.2013	1	2,6414	1	3,4528	1	0,083966
Молдавия	22.04.2013	1	12,2764	1	16,0667	1	0,3894
Россия	20.04.2013	1	31,4605	1	41,1157	–	–
Тоҷикистон	22.04.2013	1	4,7577	1	6,1826	1	0,1551
Украина	22.04.2013	100	799,3000	100	1048,2820	10	2,5406
Эстония	31.12.2010	1	11,7107	1	15,6466	1	0,383246

Манба: www.prime-tass.ru

ХОРИЖИЙ ВАЛЮТАЛАРИНИНГ СҮМГА НИСБАТАН ҚИЙМАТИ

Ўзбекистон Республикаси Марказий банки 2013 йил 23 апрелдан бошлаб валюта операциялари бўйича бухгалтерия ҳисоби, статистик ва бошқа ҳисоботларни юритиш, шунингдек божхона ва бошқа мажбурий тўловлари учун хорижий валюталарининг сўмга нисбатан қийматини белгилади:*)			
1 Австралия доллари	2121,58	1 Польша злотийси	657,30
1 Англия фунт стерлинги	3137,37	1 СДР	3101,72
1 Дания кронаси	361,29	1 Туркия лираси	1144,79
1 БАА дирхами	560,80	1 Швейцария франки	2209,86
1 АҚШ доллари	2059,59	1 ЕВРО	2696,17
1 Миср фунти	298,35	10 Жанубий Корея вони	18,36
1 Исландия кронаси	17,65	10 Япония иенаси	206,39
1 Канада доллари	2009,75	1 Россия рубли	65,47
1 Хитой юани	333,24	1 Украина гривнаси	257,67
1 Малайзия рингити	677,72		

*) Валюта қийматини белгилаш чоғида Ўзбекистон Республикаси Марказий банки мазкур валюталарни ушбу қийматда сотиш ёки сотиб олиш мажбуриятини олмаган

ҚОНУНЧИЛИКДАГИ ЯНГИЛИКЛАР

- Ер солигининг уч баравари оиласидан корхоналар учун эмас

1-3-бетлар

ҲУЖЖАЛИК ҲУҶАҚИ

- Агентлик шартномаси – «икки қўённи уриб»

3-бет

БИЗНИНГ ЛОЙИҲАЛАР

- Бевосита мулокот

4-бет

ЎЗБЕКИСТОН ҚОНУНЧИЛИГИДАГИ ЯНГИЛИКЛАР
ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ҚАРОРЛАРИ:

- «Электрон харидлар тизимини мақбуллаштириш ва улардан тадбиркорлик субъектларининг фойдаланишини кенгайтириш тўғрисида»;

- «Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Саноат кооперацияси асосида тайёр маҳсулотлар, бутловчи

буюмлар ва материаллар ишлаб чиқарishни маҳаллийлаштиришни чукурлаштиришга доир кўшимча чора-тадбирлар тўғрисида» 2009 йил 1 декабрдаги ПК-1236-сонли қарорига кўшимча ва ўзгартишлар киритиш тўғрисида».

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНГ ҚАРОРИ</

кор билан тузган, импорти корхонанинг ўз маблағлари ҳисобига ҳақи тўланган икки ва ундан ортиқ импорт контрактлари доирасидаги ўзаро ҳисоб-китобларни чет эл валютасида амалга ошириш имконини берувчи мөъёр киритилди.

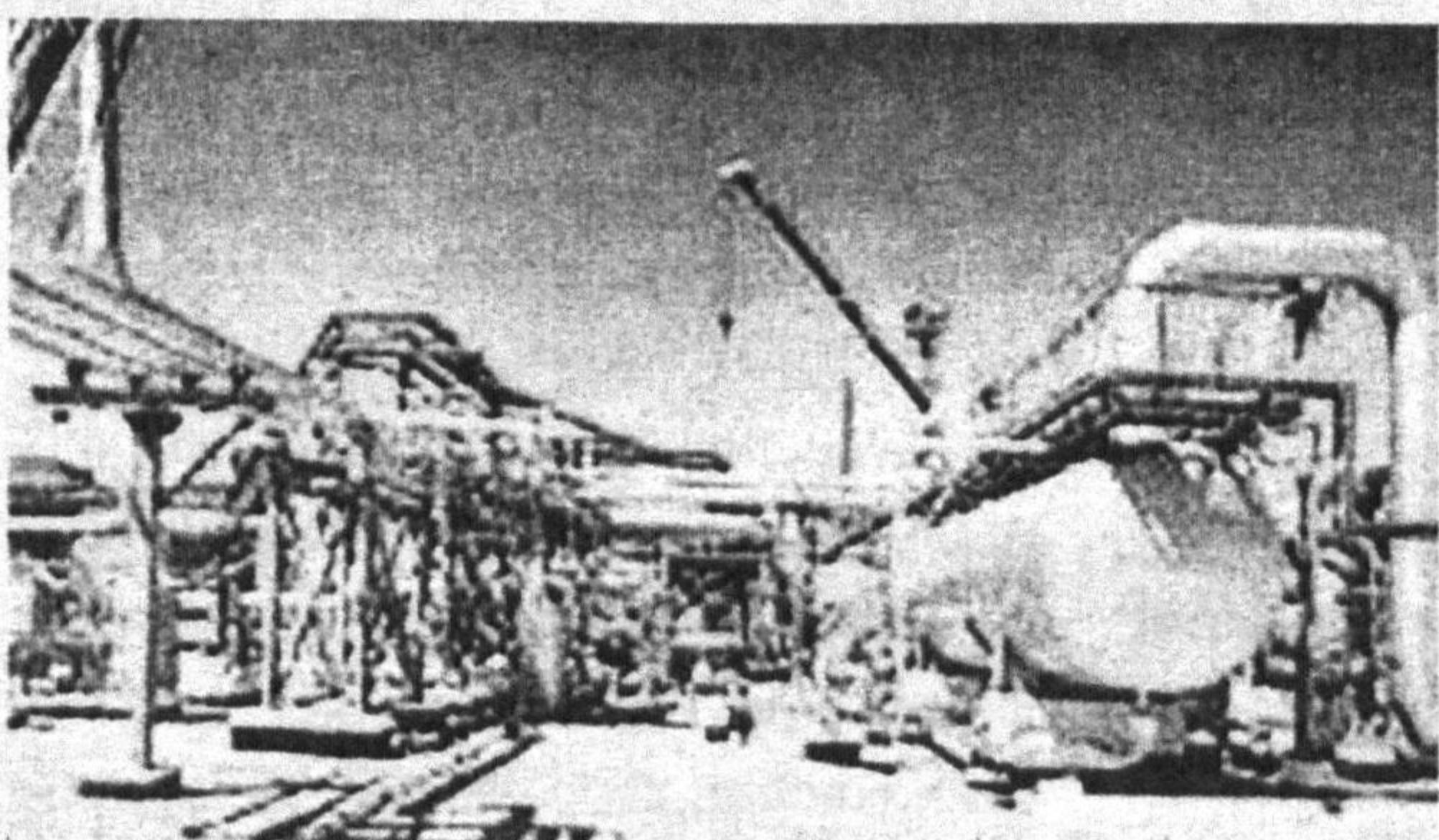
Ваколатли банкда импорт контрактларини ҳисобдан чиқариш учун асослар рўйхатига куйидагича тузатиш киритилди:

- 1) импортчининг мурожаати асосида: дебиторлик ва кредиторлик қарзи бўлмагандан; фуқаролик қонунчилигига мувофиқ даъво қилиш муддати ўтган кредиторлик қарзи корхона даромадига ҳисобдан чиқарилганда;
- 2) контрактлар бўйича ишлар қабул қилиш-топшириш далолатномасига кўра бошқа ваколатли банкларга ўтказилганда;
- 3) импортчи корхона тугатилганда.

ГАЗГА ОИД МАХСУС УСТАМА ҲАҚИ УЧУН ТАРТИБ

Молия вазирлиги, Иқтисодиёт вазирлиги ва ДСКнинг қарори (АВ томонидан 12.04.2013 йилда 2451-сон билан рўйхатдан ўтказилган) билан Махсус инвестиция устама ҳақини «Ўзбекнефтгаз» МХКнинг махсус счётига ўтказиш тартиби тўғрисидаги низом тасдиқланди.

Махсус инвестиция устама ҳақи – миқдори Ўзбекистон Республикаси Президентининг қарорлари билан тасдиқланадиган, табии газ етказиб берувчи томонидан автомобиль газ тўлдиргич компрессор станцияларига сотиладиган табии газнинг ултуржи-сотиш нархига кўйиладиган устама.

Унинг суммаси Низомда белгиланган формулага кўра аниқланиб, барча турдаги соликлар ва бошқа мажбурий тўловларни ҳисоблашда табии газ етказиб берувчининг солик солинадиган базасига киритилмайди; Молиявий натижалар тўғрисида ҳисботда кўрсатилмайди; «Ўзбекнефтгаз» МХК ва унинг таркибига киравчи ташкилотлар учун мақсадли тушум ҳисобланади ва соликка тортилмайди; автомобиль газ тўлдиргич компрессор станциялари томонидан табии газ етказиб берувчидан қабул қилинган табии газ ҳажмлари учун тўланади.

Автомобиль газ тўлдиргич компрессор станциялари барча турдаги соликлар ва бошқа мажбурий тўловларни ўрнатилган тартибда тўлайдилар. Бунда, ягона солик тўлови тушумдан транспорт воситалари учун сиқилган газни ишлатганлик учун олинадиган соликни чегирган ҳолда тўланади. Улар махсус инвестиция устама ҳақи суммаларини табии газ етказиб берувчининг махсус счётига ўтказиб берилишини етказиб бериш шартномасида белгиланган муддатларда амалга оширади.

Шунингдек Низомда махсус инвестиция устама ҳақидан фойдаланиш тартиби белгиланган.

Таддим этилган ҳужжатларга қисқача шарҳларни эксперт-юристимиз Елена ЕРМОХИНА тайёрлади.

АГЕНТЛИК ШАРТНОМАСИ – «ИККИ ҚУЁННИ УРИБ»

Қандолат маҳсулотлари ишлаб чиқарадиган компаниямиз маҳсулотларни воситачи орқали реализация қўлмоқчи. Биз воситачининг, реализациядан ташқари, маҳсулотни реклама қилиш билан ҳам шуғуланишини хоҳлаймиз. Бунда воситачи бошқа фирмалар билан ишлаб чиқарувчи компания номидан ва ҳисобидан тузиладиган қандолат маҳсулотларини реализация қилиш шартномалари асосида ишлаши мақбул бўларди.

Мазкур ҳолда воситачилик шартномасининг қандай турини тузиш лозим?
Бундай шартномада қандай шартлар қайд этилиши керак?

МЧЖ директори.

– Фуқаролик кодексида (бундан кейин – ФК) воситачилик шартномасининг айнан сизни қизиқтирадиган мажбурий шартларни ифода этадиган аниқ турни назарда тутилмаган.

Бундай қараганда ҳаракатлар ишониб топширувчининг номидан ва ҳисобидан амалга ошириладиган топширик шартномаси шундай шартнома бўлиши мумкин-дек туюлади. Бироқ бундай шартноманинг предмети фақат муайян юридик ҳаракатларни амалга оширишина (оферта жўнатиш, шартнома лойиҳасини тузиш) бўлади.

Сизнинг ҳолатингизда ФКнинг 354-«Шартнома тузиш эркинлиги» моддаси қоидаларини қўллаш мақсадга мувофиқдир, унга кўра тарафлар турли шартномаларнинг элементларини ўз ичига оладиган аралаш шартнома тузишлари мумкин. Биз воситачилик ва топширик шартномалари элементларини ўз ичига олган агентлик шартномаси лойиҳасини ишлаб чиқиши таклиф этамиш. Бизнинг фуқаролик ҳукукимизда бундай шартнома тушунчasi ва шартлари тартибга солинмаган, бироқ у қонун ҳужжатларида назарда тутилмаган шартномани тузиш имконини беради. Бунинг устига, амалий фаолиятда агентлик шартномаларидан фойдаланиш тўғрисида Солик кодексининг 355-моддасига шарҳда ҳам сўз боради! Унда, хусусан, айтилишича, «воситачилик шартномаларининг икки туридан (топширик ва воситачилик) ташқари, амалий фаолиятда турли шартномаларнинг элементларини ўз ичига оладиган аралаш шартномалардан ҳам фойдаланилади. Бунга агентлик шартномаси мисол бўлади, унда нафақат топширик шартномаси элементи, балки бевосита воситачининг ўзи кўрсатадиган (бажарадиган) бирор-бир бошқа хизматларни тақдим этиш ёки ишларни (воситачилик ишлари эмас) бажариш ҳам мавжуд» (таржима таҳририят томонидан амалга оширилган). Хорижий мамлакатларнинг қонунчилик амалиётидан маълумки, агентлик шартномаси ёки битими бўйича бир тараф (агент) ҳақ эвазига бошқа тарафнинг (принципалнинг) топшириги бўйича ўз номидан, бироқ принципал ҳисобига ёхуд принципалнинг номи ва ҳисобига юридик ва бошқа ҳаракатлар қилиш мажбуриятини олади.

Сизга таклиф қилинаётган тавсиялар агентлик шартномасини тузиш чоғида ёрдам беради.

Биринчидан, қонун ҳужжатларимизда агентлик шартномаси тушунчasi назарда тутилмаганлиги боис унинг иштирокчиларини «Тараф-1» ва «Тараф-2» сифатида белгилаш мақсадга мувофиқдир. Айни вақтда «Агентлик» ва «Принципал» номларини қўллаш қоидабузарлик деб ҳисобланмайди, чунки улар «Валютани тартибга солиш тўғрисида»ги Конуннинг² 18-моддаси ва Ўзбекистоннинг бир қатор бошқа меъёрий-ҳукукий ҳужжатларида назарда тутилган.

Иккинчидан, шартнома предметини – яъни агент бажарадиган ҳаракатларни белгилаш лозим. Улар юридик (шартнома тузиш, маслаҳат бериш ва бошқалар) ва бошқа ҳаракатлар (товарларни харид қилиш/сотиш, турли хил хизматлар тақдим этиш) бўлиши мумкин. Эътибор беринг: агар агент билан шартномада битимлар тузишга унинг умумий ваколатлари кўрсатилган бўлса

(яъни у сизнинг номингиздан амалга ошириши мумкин бўлган битимларнинг аниқ турлари кўрсатилмаган бўлса), сиз агентда у ёки бу ваколатлар бўлмаганлиги ва, тегишинча, у муайян шартномани тузолмаганинги важ қилиб кўрсатиш ҳукукини йўқотасиз.

Учинчидан, агент кимнинг номидан чиқишини белгилаш муҳим. У сизнинг ҳам, ўзининг ҳам номидан шартнома шартларига боғлиқ ҳолда ҳаракатларни амалга ошириши мумкин.

Биринчи ҳолда сиз агент тузган битимга кўра барча ҳукукларни оласиз ва мажбуриятларни бажарасиз, иккинчи ҳолда – агентнинг ўзи шундай қилади. Сиз, шунингдек шартномада битимларнинг бир қисмини агент сизнинг номингиздан, бир қисмини ўз номидан амалга оширишини назарда тутишингиз мумкин.

Тўртинчидан, ҳақ миқдори ва уни тўлаш тартиби белгилаш лозим. Унинг мавжудлиги воситачилик шартномаларининг ҳукум шартлариридан бир ҳисобланади. Бунда тўлов миқдори ва тартибини сиз мустақил равишда беягилашингиз мумкин. Агар шартномада агентта тўланадиган ҳақ миқдори қайд этилмаган бўлса, у ФК 356-моддасининг тўртинчи қисмига мувофиқ белгиланади. Агар шартномада уни тўлаш тартиби келтирилган бўлmasa, агент ўзига тегишли ҳақни унга сизга тегишли бўлган, келиб тушган барча суммалардан ушлаб колиш ҳукуқига эга.

Бешинчидан, ҳар иккала тарафнинг ҳукукларини чеклаш ҳажмини аниқланг. Чунончи, сиз агентлик шартномасида агент сизнинг шартномангизда кўрсатилган ҳудудга тўлиқ ёки қисман мувофиқ келадиган ҳудудда бажарилиши керак бўлган бундай агентлик шартномаларини бошқа принципаллар билан тузмаслиги керак бўлган шартни назарда тутишингиз мумкин. Агент бошқа агентлар билан бундай шартномаларни тузишга бўлган ҳукуқингизни чеклаши ҳам мумкин. Бундай шартлар мажбурий эмас, улар шартномага тарафларнинг хоҳиши бўйича киритилиши мумкин.

Олтинчидан, субагентлик шартномасини тузиш имкониятини назарда тутиш лозим. Чунончи, сиз агентга учинчи шахсларнинг хизматларидан фойдаланиш имкониятини беришингиз ёки тақиқлашингиз мумкин.

Агентлик шартномасининг воситачилик шартномаларининг (топширик, воситачилик) бошқа худди шундай турларидан афзаллиги шундаки, уни қўллаш соҳаси кенгроқ. Зоро унинг доирасидаги, юридик ҳаракатлардан ташқари, бошқа ҳаракатлар ҳам амалга оширилиши, шунингдек турли хизматларнинг катта комплекси кўрсатилиши мумкин. Айни шу сабабли агентлик шартномаси тадбиркорлик фаолиятини воситачилик орқали амалга оширадиган шахслар учун айниқса жозибалидир.

Тадбиркорларнинг бундай (агентлик) шартномаларни тузишга эҳтиёжини ҳисобга олиб ва уни қўллаш имкониятини кенгайтириш мақсадида Фуқаролик кодексига айrim қоидаларни киритиш йўли билан бундай шартномага оид ҳукукий муносабатларни қонун билан тартибга солиш мақсадга мувофиқ бўларди.

Алишер УБАЙДУЛЛАЕВ,
«VICTORY YURCONSALT» МЧЖ
юрисконсульты.

¹Комментарий к Налоговому кодексу Республики Узбекистан. Особенная часть – стр. 577. Ташкент – «Norma» – 2012.
²27.05.1993 йилдаги 841-XII-сон (11.12.2003 йилдаги 556-II-сон Конун таҳририда).

БЕВОСИТА МУЛОҚОТ

«Меҳнат муносабатларини хуқуқий тартибга солиш амалиёти» семинаринг 4 апрелда бўлиб ўтган охирги машғулотини «Norma» газеталари бирлашган таҳририяти катта эксперплари Абдусалом РИСҚУЛЛАЕВ ва Римма СОЛОДОВНИКОВАЛАР олиб боришиди.

«Norma» компанияси ўтказадиган ҳар бир семинар – ноёб. Зеро унинг мазмунини иштирокчиларнинг ўзлари шакллантириб, ташкилотчиларга жавоб олишини хоҳлайдиган саволларни олдиндан юборадилар. Шу ернинг ўзида улар ўз вазиятларини ҳамкаслари ва эксперплар билан муҳокама қилишлари мумкин.

Бу гал семинар иштирокчилари – кадр хизматлари мутахассислари бир қатор ғоятда долзарб масалаларга ойдинлик киритдилар.

Ўриндошлик бўйича қанча жойда ишлаш мумкин?

– Илгари ўриндошлик бўйича ишга қабул қилаётганда ўриндошнинг зиммасига юкландиган мажбуриятларни баҳариш имкониятидан келиб чиқиларди. Вазирлар Маҳкамасининг 18.10.2012 йилдаги 297-сон қарори иш вақтини бош мезон деб белгилади. Қарор билан тасдиқланган ўриндошлик асосида ҳамда бир неча касбда ва лавозимда ишлаш тартиби тўғрисида низомга кўра ходим ўзининг асосий ишидан бўш вақтида ўриндошлик бўйича ишни, меҳнат шартномаси шартларида бошқа ҳақ тўланадиган ишни бажаради. Меҳнат кодексининг (МК) 123-моддасида иш кунининг энг кўп муддати – суткада 12 соат-

дан ошмайди деб белгиланган. Ана шу вақт оралиғида ходим қанча ишни баҳара олишини ўзингиз ҳисобланг. Масалан, 8 соат – асосий иш, 4 соат ўриндошлик бўйича ишга қолади. Бундан ташқари, ўриндошни ишга қабул қилганда ундан албатта асосий иш жойидан маълумотнома талаб қилинг.

Ўриндошлик асосида ишлашнинг давомийлиги ходимларнинг ушбу тоифаси учун белгиланган иш вақти нормасининг ярмидан ортиқ бўлиши мумкин эмас (кўрсатилган Низомнинг 7-банди). Меҳнатга ҳақ ишланган вақтга нисбатан мутаносиб тарзда, ишбай шаклда эса – амалда бажарилган иш учун тўланади.

– Ўриндошлик бўйича иш асосий иш вақтидан ташқари иш ҳисобланади. Шу сабабли у умумий меҳнат стажида акс этмайди, чунки унда иш вақтининг жами ҳисоби эмас, балки ходим ишлаган календарь давр ҳисобга олинади. **Бироқ ўриндошлик ишидан олинган даромадлар пенсияни кўпайтириш тарзида унинг мидорига таъсир кўрсатиши мумкин.**

Ўтлача иш ҳақи ҳисоб-китобида меҳнат фаолияти натижасида олинган барча даромадлар ҳисобга олинади, бунда бюджетдан ташқари Пенсия жамғармасига суғурта бадалларини тўлаш талабига албатта риоя этилиши керак (Давлат пенсияларини тайинлаш ва тўлаш тартиби тўғрисида низом (бундан кейин – Давлат пенсияси тўғрисида низом), Пенсияни ҳисоблаш учун қабул қилина-

Болани парваришлаш таътилида бўлган ходим 2 йил ўтишини кутмасдан ишга чиқмоқчи. Шу муносабат билан у болага нафақа олиш хуқукини йўқотади. Аёл зарурат бўлганда бир оз вақтдан кейин янга шундай таътилга чиқиши ва нафақа олиши мумкинми?

– Боласи 2 ёшга тўлгунга қадар болани парваришлаш таътилида бўлган аёл исталган вақтда ишга чиқиши мумкин. Агар у тўлиқсиз иш кунида ва (ёки) тўлиқсиз иш ҳафтасида банд бўлса, унинг болани парваришлаш нафаси олиш хуқуки сакланади (МКнинг 234-моддаси). Агар

Ходимни бошқа лавозимга ўтказиш қандай расмийлаштирилади? Агар у ўтишга рози бўлмаса, нима қилиш керак? Бошқа лавозимга ўтказилган ходим билан янги меҳнат шартномаси тузиш шартми?

– МКнинг 92-моддасига кўра бошқа доимий ишга ўтказишга (ходимнинг меҳнат вазифаларини ўзгаришига) – унга бошқа мутахассислик, малака, лавозимга оид ишни топширишга **факат ходимнинг розилиги билан** йўл қўйилиши мумкин. Ходим бошқа ишга ўтишдан боштартган ёки корхонада тегишли иш бўлма-

ГАЗЕТАДА, NORMA.UZ САЙТИДА, 200-00-59 РАҶАМЛИ ТЕЛЕФОН ОРҚАЛИ, ЭНДИ NORMA СЕМИНАРИДА ҲАМ

Меҳнат кодексининг 164-моддасига кўра ходимнинг ёзма розилиги билан меҳнат ҳақидан ушлаб қолиниши мумкин. Унинг умумий мидори ходимга тегишли сумманинг 50%идан ошиши мумкин эмас. Ҳозирги вақтда кўп ходимларга болаларни ўқитиш, товарлар харири ёки ипотека кредитини сўндириш учун қарз берилади. Қарзларини тезроқ сўндириш учун кўпчиллик ўз иш ҳақининг катта қисми ҳар ойда ушлаб қолинишидан манфатдор. Баъзан айниқса ипотека кредитини сўндиришга ўтказилган суммани қоплашда бутун иш ҳақини ушлашни сўрашади. Ходимнинг аризасига кўра 50%дан ортиқ суммани ушлаб қолиш мумкини?

Экспертларнинг семинардаги жавобларини мухбиримиз Ольга КИРЬЯКОВА ёзib олди.

ЛОЙИҲАЛАРИМИЗ ҲАҚИДА ФИКРЛАР

**ХУСУСИЙ КОРХОНА БУХГАЛЕРИ
ДИЛОРОМ НОРМАТОВА:**

– Компаниямиз бир неча йиллардан бўён «Norma» дастурий маҳсулоти – «Ўзбекистон Республикасининг қонун хужжатлари» дастурдан фойдаланиб келади. Бундан ташқари, «Солиқ ва божхона хабарлари» + «Норма маслаҳатчи», «Налоговые и таможенные вести» + «Норма» + «top» газеталарининг доимий обуначисимиз.

Газеталарнинг саҳифаларида кўпроқ газетхонлар саволларига мутахассислар берган жавобларни қидириб ўқишиман. Обуначи тўғридан-тўғри «Бевосита мулокот» хизматига мурожаат қилиши мумкинлиги ҳам айни муддаодир. Иш амалиётимда низоли пайтлар чиқиб қолганда, дарҳол 200-00-59 телефон рақами орқали мурожаат қиламан ва менга ҳамиша ёрдам беришади.

«Gorod Skidok» дастурини зап ўйлаб топгансизлар. Аввалига у ёки бу жойга боргандা сийлов олиш учун карточкани кўрсатишга ийманардим. Кейинчилик бу йўл билан анча-мунча тежамга эга бўлишим мумкинлигини тушуниб етдим ва бу усул менга жуда ёкиб қолди.

Мен кўпроқ «NORMАльная карта»дан фойдаланаман. Менга «SALUS VITA» клиникасида кўрсатиладиган тибий хизматлар учун сийлов беришди. Заргарлик буюмларини сотиб олишда ҳам ана шундай сийлов шарофати билан анча-мунча пулим тежалди. Мазкур дастур янада кенг қулоч ёйишида сизларга ютуклар ёр бўлсин дейман. Берилётган имкониятлардан фойдалана эканман, дўконлар ва ресторонларда сийловлар янада кўпроқ бўлишини исташимни ҳам яшира олмайман.

ТАХРИРИЯТДАН. ХУРМАТЛИ ДИЛОРОМ ОБИДОВНА! Биз ҳам дисконт сервисдан фойдаланувчилар кўпроқ ва каттароқ сийлов олишларини жуда-жуда истаймиз. Шу йўналишда иш олиб бормоқдамиз ҳам. Аммо сийлов бериш шартларини ташкилотнинг ўзи – Дастуримиз шериклари ўз манфаат ва имкониятидан келиб чиқиб белгилашларини ҳам унутмайлик.

Савол туғилган бўлса, уни телефон орқали мурожаат этиш билангина эмас, балки электрон сўров юбориш йўли билан ҳам муродингиз ҳосил бўлади. «Бевосита мулокот» орқали телефон кўнғироғининг афзаликлари бор. Лекин электрон сўров маъқуллигини исботловчи далиллар ҳам оз эмас. Хусусан, сўровингизга жавобни ўзингизнинг e-mail орқали юборишади, ахир! Тъкидлаш жоизки, «Norma»нинг каттор дастурий маҳсулотлари интерфейсида ҳозир эксперпларга бухгалтерия ҳисоби, солиқ солиш, хўжалик хуқуки ва фуқаролик хуқуки мавзулари бўйича савол бериш имконияти ҳам назарда тутилган.

Реклама ўрида.

ЎЗБЕКИСТОН ҚОНУНЧИЛИГИДАГИ ЯНГИЛИКЛАР

• ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ҚАРОРЛАРИ:

- «Электрон харидлар тизимини мақбуллаштириш ва улардан тадбиркорлик субъектларининг фойдаланишини кенгайтириш тўғрисида»;
- «Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Саноат кооперацияси асосида тайёр маҳсулотлар, бутловчи буюмлар ва материаллар ишлаб чиқаришни маҳаллийлаштиришни чукурлаштиришга доир кўшимча чора-тадбирлар тўғрисида» 2009 йил 1 декабрдаги ПҚ-1236-сонли қарорига кўшимча ва ўзгартишлар киритиш тўғрисида».

• ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИННИНГ ҚАРОРИ

- «Ўзбекистон Республикаси Ҳукуматининг айрим қарорларига кўшимчалар ва ўзгартишлар киритиш тўғрисида (Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Мамлакатимизда ишлаб чиқарилган маҳсулотларнинг рақобатдошлилигини янада ошириш ва товарларни республикага ноқонуний олиб киришга қарши курашни кучайтириш тўғрисида» 2013 йил 29 январдаги ПҚ-1913-сон қарори)».

• ИДОРАВИЙ-МЕЪЕРИЙ ҲУЖЖАТЛАР:

- ЎзР МВ, ДСҚнинг «Автомобилларга ёнилги қуийш шохобчалари томонидан маҳаллий бюджетга нефть маҳсулотларининг чакана нархи билан белгиланган чекланган устамадан ортиқ бўлган харид нархи ўртасидаги тафовутни ҳисоблаб чиқариш ва тўлаш тартиби тўғрисидаги низомни тасдиқлаш ҳақида»ги қарорни ўз кучини йўқотган деб топиш тўғрисида»ги қарори;
- ЎзР МВ, ИВ, ДСҚнинг «Махсус инвестиция устами ҳақини «Ўзбекнефтгаз» МХКнинг махсус счётига ўтказиш тартиби тўғрисидаги низомни тасдиқлаш ҳақида»ги қарори.

• МЕЪЕРИЙ-ҲУҶҲАЙИ ҲУЖЖАТЛАРНИ ДАВЛАТ РЎЙХАТИДАН ЎТКАЗИШ ҲОЛАТИ ТЎҒРИСИДА 2013 ЙИЛ 23 МАРТДАН 29 МАРТГА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ҚАРОРИ

ЭЛЕКТРОН ХАРИДЛАР ТИЗИМИНИ МАҚБУЛЛАШТИРИШ ВА УЛАРДАН ТАДБИРКОРЛИК СУБЬЕКТЛАРИНИНГ ФОЙДАЛАНИШИНИ КЕНГАЙТИРИШ ТЎҒРИСИДА

(«Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами», 2013 йил 15 апрелдаги 15 (567)-сон, 199-модда)

Энг аввало электрон шаклдаги корпоратив харидлар тизимида кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик субъектларини кенг жалб этиш учун қулай шароитлар яратиш, уларни амалга оширишда рақобатни ривожлантириш ва ошкораликни таъминлаш, табиий монополиялар субъектларининг товарлари ҳамда хизматлари нархларини мақбуллаштириш мақсадида:

1. Шундай тартиб ўрнатилсинки, унга мувофиқ 2013 йилнинг 1 майидан бошлаб:

устав жамғармасида давлат улуши 50 фоиздан ортиқ бўлган табиий монополия субъектлари, давлат унитар корхоналари ва хўжалик жамиятлари айрим турдаги товарларни (ишларни, хизматларни) бир шартнома бўйича эквиваленти 300 АҚШ долларидан 100 минг АҚШ долларигача бўлган миқдорда Ўзбекистон республика товар-хом ашё биржаси томонидан ташкил қилинадиган алоҳида савдо майдончасида электрон савдолар воситасида харид қиласидар;

Ўзбекистон республика товар-хом ашё биржаси томонидан ўтказиладиган электрон савдоларда давлат улуши устувор бўлган табиий монополия субъектлари, корхоналар ва ташкилотлар харид қиласидан қилинадиган товарлар (ишлар, хизматлар) рўйхати махсус Ҳукумат комиссияси томонидан белгиланади;

давлат улуши устувор бўлган табиий монополия субъектлари, корхоналар ва ташкилотлар товарлар (ишлар, хизматлар) етказиб берувчини аниқлаш санасидан камида 15 календарь кунидан аввал бўлажак харидлар тўғрисидаги ахборотни, шунингдек шартнома (контракт)лар тузилган кундан бошлаб уч кун ичida буюртмаларни жойлаштириш натижалари тўғрисидаги ахборотни Ўзбекистон республика товар-хом ашё биржасининг махсус ахборот порталида ва «Биржа» газетасида жойлаштиради, қонун ҳужжатларида назарда тутилган ҳоллар бундан мустасно;

Ўзбекистон республика товар-хом ашё биржаси махсус ахборот порталида буюртмаларни жойлаштириш тўғрисидаги ахборотдан, шунингдек биржа ва биржадан ташқари бозорларда юқори ликвидли товарлар турларининг сотилиши натижалари бўйича нарх-наволар тўғрисида йигилган ахборотдан эркин фойдаланиш имкониятини таъминлади.

2. Давлат улуши устувор бўлган табиий монополия субъектлари, корхоналар ва ташкилотларнинг электрон ха-

рилари бўйича махсус Ҳукумат комиссияси 1-иловага* мувофиқ таркибда ташкил этилсан.

Куйидагилар Ҳукумат комиссиясининг асосий вазифалари этиб белгилансин:

электрон харидлар жараёнига ҳалқаро нормалар ва стандартларни жорий этишга кўмаклашиш;

Ўзбекистон республика товар-хом ашё биржасида ўтказиладиган электрон савдоларда давлат улуши устувор бўлган табиий монополия субъектлари, корхоналар ва ташкилотлар томонидан харид қилинадиган товарлар (ишлар, хизматлар) гурухи рўйхатини белгилаш;

электрон харидлар жараёнига кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик субъектларини янада фаол ва кенг кўламда жалб этиш учун қулай шарт-шароитлар яратиш;

электрон харидларни амалга оширишда ошкораликни таъминлаш юзасидан доимий мониторингни олиб бориш, рақобатни ривожлантиришни рагбатлантириш ва мазкур соҳада қонун ҳужжатларини такомиллаштириш бўйича зарур чора-тадбирларни ишлаб чиқиш ҳамда қабул қилиш.

Ўзбекистон Республикаси Хусусийлаштириш, монополиядан чиқариш ва рақобатни ривожлантириш давлат қўмитаси зиммасига Ҳукумат комиссиясининг ишчи органи вазифаси юклатилсан.

3. Давлат улуши устувор бўлган табиий монополия субъектлари, корхоналар ва ташкилотларнинг электрон харидлари бўйича Ҳукумат комиссияси тўғрисидаги низом 2-иловага* мувофиқ тасдиқлансан.

4. Ўзбекистон Республикаси Хусусийлаштириш, монополиядан чиқариш ва рақобатни ривожлантириш давлат қўмитаси Ўзбекистон республика товар-хом ашё биржаси билан биргаликда 2013 йилнинг 1 майигача:

«он-лайн» режимида электрон корпоратив харидларни амалга ошириш учун алоҳида савдо майдончаси тўла-тўқис фаолият юритишини таъминласин;

давлат улуши устувор бўлган табиий монополия субъектлари, корхоналар ва ташкилотлар ҳамда тадбиркорлик субъектлари эътиборига, ташкил этилган савдо майдончасидаги электрон савдоларда иштирок этиш қоидаларини, жумладан, оммавий ахборот воситалари орқали, маълумот учун етказсан.

5. Давлат улуши устувор бўлган табиий монополия

*1 ва 2-иловалар берилмайди.

субъектлари, корхоналар ва ташкилотларнинг ижро этувчи органлари раҳбарлари зиммасига электрон харидларни амалга оширишда ошкораликни таъминлаш ҳамда ушбу қарор талабларини бажариш юзасидан шахсий жавобгарлик юклатилсин.

6. Ўзбекистон Республикаси Президентининг ҳамда Ўзбекистон Республикаси Ҳукуматининг айрим қарорларига 3-иловага мувофиқ қўшимча ва ўзгартишлар киритилсин.

7. Ўзбекистон Республикаси Хусусийлаштириш, монополиядан чиқариш ва рақобатни ривожлантириш давлат қўмитаси Иқтисодиёт вазирлиги, Молия вазирлиги ҳамда Адлия вазирлиги билан биргаликда 2013 йилнинг 1 маънгача:

Ўзбекистон республика товар-хом ашё биржасида электрон савдоларни ташкил қилиш ва ўтказиш тартиби тўғрисидаги низомни;

қонун ҳужжатларига мазкур қарордан келиб чиқадиган ўзгартиш ва қўшимчалар ҳақидаги таклифларни Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасига киритсан.

8. Ушбу қарорнинг ижросини назорат қилиш Ўзбекистон Республикасининг Баш вазири Ш.М. Мирзиёев зиммасига юклансин.

**Ўзбекистон Республикаси Президенти
И.КАРИМОВ.**

Тошкент ш.,
2013 йил 5 апрель
ПҚ-1948-сон.

ЎзР Президентининг 2013 йил 5 апрелдаги ПҚ-1948-сонли қарорига
З-ИЛОВА

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ВА ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ҲУКУМАТИНИНГ АЙРIM ҚАРОРЛАРИГА КИРИТИЛАДИГАН ҚЎШИМЧА ВА ЎЗГАРТИШЛАР

1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Давлат харидлари тизимини мақбуллаштириш ва уларга кичик бизнес субъектларини жалб этишини кенгайтириш тўғрисида» 2011 йил 7 февралдаги ПҚ-1475-сонли қарорида:

а) 2-бандининг олтинчи хатбоши қўйидаги таҳрирда баён этилсин:

«марказлаштирилган манбалар ҳисобидан давлат харидларини амалга ошираётган барча ташкилотлар маҳсус ахборот порталида товар (иш, хизмат)лар етказиб берувчини аниқлаш ёки тендер (тендер савдолари) ўтказиш санасидан камида 30 кун аввал бўлажак харидлар тўғрисидаги эълонларни, шунингдек шартнома (контракт)лар тузилган кундан бошлаб уч кун ичидан буюртмаларни жойлаштириш натижалари тўғрисидаги ахборотни беришлари шарт, қонун ҳужжатларида назарда тутилган ҳоллар бундан мустасно»;

б) 5-бандининг тўртинчи хатбоши қўйидаги таҳрирда баён этилсин:

«Ўзбекистон республика товар-хом ашё биржасининг давлат харидлари бўйича биржа савдоси қатнашчилариданundiриладиган комиссиян йигим миқдори ҳар икки тарафдан битим суммасининг 0,05 фоизидан ошмаслиги лозим, етка-

зид берувчиларнинг закалат миқдори эса Давлат харидлари бўйича Ҳукумат комиссияси томонидан белгиланади»;

в) 2-илованинг 6-банди:

қўйидаги мазмундаги еттинчи хатбоши билан тўлдирилсин: «етказиб берувчиларнинг закалат миқдорини белгилаш»; еттинчи хатбоши саккизинчи хатбоши деб ҳисоблансан.

2. Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Давлат ва хўжалик бошқаруви органларининг тузилмасини янада та-комиллаштириш ва бошқарув ходимлари сонини мақбуллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида» 2012 йил 3 декабрдаги ПҚ-1871-сонли қарори 3-иловасининг VII бўлимидан 9-сатри чиқариб ташлансан.

3. Вазирлар Маҳкамасининг «Товар-хом ашё биржалари фаолиятини такомиллаштиришга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида» 2004 йил 31 майдаги 251-сонли қарорининг (Ўзбекистон Республикаси ҚТ, 2004 й., N 5, 50-модда) 9-банди тикланиб, қўйидаги таҳрирда баён этилсан:

«9. «Ўзбекистон республика товар-хом ашё биржаси» очик акциядорлик жамиятининг Кузатув кенгашига мустақил равишда биржанинг ташкилий тузилмасини тасдиқлаш ва ходимлар сонини белгилаш ҳуқуқи берилсан».

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ҚАРОРИ

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ «САНОАТ КООПЕРАЦИЯСИ АСОСИДА ТАЙЁР МАҲСУЛОТЛАР, БУТЛОВЧИ БЮОМЛАР ВА МАТЕРИАЛЛАР ИШЛАБ ЧИҚАРИШНИ МАҲАЛЛИЙЛАШТИРИШНИ ЧУҚУРЛАШТИРИШГА ДОИР ҚЎШИМЧА ЧОРА-ТАДБИRLАР ТЎҒРИСИДА» 2009 ЙИЛ 1 ДЕКАБРДАГИ ПҚ-1236-СОНЛИ ҚАРОРИГА ҚЎШИМЧА ВА ЎЗГАРТИШЛАР КИРИТИШ ТЎҒРИСИДА

(«Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами», 2013 йил 15 апрелдаги 15 (567)-сон, 200-модда)

Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Мамлакатимизда ишлаб чиқарилган маҳсулотларнинг рақобатдошлигини янада ошириш ва товарларни республикага ноқонуний олиб киришга қарши курашни кучайтириш тўғрисида» 2013 йил 29 январдаги ПҚ-1913-сонли қарорига мувофиқ:

1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Саноат кооперацияси асосида тайёр маҳсулотлар, бутловчи бюомлар ва материаллар ишлаб чиқарishни маҳаллийлаштириши чуқурлаштиришга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида» 2009 йил 1 декабрдаги ПҚ-1236-сонли қарорининг 3-банди:

а) қўйидаги мазмундаги учинчи хатбоши билан тўлдирилсан:

«худудий ва тармоқ саноат ярмаркаларини ҳамда уларнинг доирасида - мамлакатимизда ишлаб чиқарилган истеъмол товарлари ярмаркаларини ўтказишни ташкиллаштириш»;

б) учинчи-саккизинчи хатбошилар тегишли равиша тўртинчи-тўққизинчи хатбошилар деб ҳисоблансан.

2. Мазкур қарорнинг ижросини назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси Баш вазирининг биринчи ўринbosари Р.С.Азимов зиммасига юклансин.

**Ўзбекистон Республикаси Президенти
И.КАРИМОВ.**

Тошкент ш.,
2013 йил 8 апрель
ПҚ-1949-сон.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИННИГ
ҚАРОРИ

**ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ҲУКУМАТИНИНГ АЙРИМ ҚАРОРЛАРИГА
ҚЎШИМЧАЛАР ВА ЎЗГАРТИРИШЛАР КИРИТИШ ТЎҒРИСИДА (ЎЗБЕКИСТОН
РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ «МАМЛАКАТИМИЗДА ИШЛАБ ЧИҚАРИЛГАН
МАҲСУЛОТЛАРНИНГ РАҶОБАТДОШЛИЛИГИНИ ЯНАДА ОШИРИШ ВА ТОВАРЛАРНИ
РЕСПУБЛИКАГА НОҚОНУНИЙ ОЛИБ КИРИШГА ҚАРШИ КУРАШНИ КУЧАЙТИРИШ
ТЎҒРИСИДА» 2013 ЙИЛ 29 ЯНВАРДАГИ ПҚ-1913-СОН ҚАРОРИ)**

(«Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами», 2013 йил 15 апрелдаги, 15 (567)-сон, 201-модда)

Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Мамлакатимизда ишлаб чиқарилган маҳсулотларнинг раҷобатдошлилигини янада ошириш ва товарларни республикага ноқонуний олиб киришга қарши курашни кучайтириш тўғрисида» 2013 йил 29 январдаги ПҚ-1913-сон қарорига мувофиқ Вазирлар Маҳкамаси қарор қиласди:

1. Ўзбекистон Республикаси Ҳукуматининг иловага мувофиқ айrim қарорларига қўшимчалар ва ўзгартиришлар киритилсин.

2. Мазкур қарорнинг бажарилишини назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг биринчи ўринбосари Р.С.Азимов зиммасига юклансин.

**Ўзбекистон Республикасининг Бош вазири
Ш.МИРЗИЕВ.**

Тошкент ш.,
2013 йил 8 апрель
100-сон.

**ЎзР ВМнинг 2013 йил 8 апрелдаги 100-сон қарорига
ИЛОВА**

**ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ҲУКУМАТИНИНГ
АЙРИМ ҚАРОРЛАРИГА КИРИТИЛАЁТГАН ҚЎШИМЧАЛАР ВА ЎЗГАРТИРИШЛАР**

1. Вазирлар Маҳкамасининг 2000 йил 21 ноябрдаги 456-сон қарори (Ўзбекистон Республикаси ҚТ, 2000 й., 11-сон, 72-модда) билан тасдиқланган Ҳом ашё, материаллар, бутловчи буюмлар ва асбоб-ускуналар харид қилиш бўйича тендер савдолари ўтказиш тўғрисидаги Низомда:

а) 5-1-бандга қўйидаги мазмундаги 10-кичик банд қўшилсин:

«10) Халқаро саноат ярмаркаси ва Кооперация биржаси, шунингдек ҳудудий ва тармоқ саноат ярмаркалари доирасида асбоб-ускуналар, бутловчи буюмлар, қайта ишланган ҳом ашё ва материаллар, шу жумладан мамлакатимиз корхоналари томонидан ишлаб чиқарилган истеъмол товарларини харид қилиш»;

б) 5-3 ва 5-4-бандлардаги «1, 3-9-кичик бандларидағи» сўzlари «1, 3-10-кичик бандларидағи» сўzlари билан алмаштирилсин.

2. Вазирлар Маҳкамасининг 2009 йил 28 декабрдаги 335-сон қарори (Ўзбекистон Республикаси ҚТ, 2009 й., 12-сон, 81-модда) билан тасдиқланган Ўзбекистон Республикаси Ташқи иқтисодий алоқалар, инвестициялар ва савдо вазирлиги ҳузуридаги Халқаро саноат ярмаркаси ва Кооперация биржаси дирекцияси фаолиятини ташкил этиш тартиби тўғрисидаги Низомда:

а) 2-банд қўйидаги таҳрирда баён қилинсин:

«2. Халқаро саноат ярмаркаси ва Кооперация биржаси, ҳудудий ва тармоқ саноат ярмаркалари ҳамда улар доирасида мамлакатимизда ишлаб чиқарилган истеъмол товарлари ярмаркалари (кейинги ўринларда Халқаро саноат ярмаркаси ва Кооперация биржаси деб аталади) хўжалик юритувчи субъектларни, шу жумладан хорижий харидорларни республикада ишлаб чиқарилаётган маҳсулотлар тўғрисида кенг хабардор қилиш, шерикларни излаб топишда ҳамда ўзи ишлаб чиқарган маҳсулотларни етказиб бериш юзасидан мамлакатимиз ишлаб чиқарувчилари ўргасида хўжалик шартномалари, шунингдек маҳсулотларни экспортта етказиб бериш учун шартномалар тузишда ёрдам кўrsatiш мақсадида ҳар йили ўтказилади»;

б) 7-бандда:

ўнинчи хатбошидан кейин қўйидаги мазмундаги хатбоши қўшилсин:

«Халқаро саноат ярмаркаси ва Кооперация биржаси, ҳудудий ва тармоқ саноат ярмаркалари доирасида истеъмол қилишга мўлжалланган маҳсулотларни етказиб бериш юзасидан тузилган шартномаларни рўйхатдан ўтказиш»;

ўн биринчи-ўн олтинчи хатбошилар тегишли равища ўн иккинчи-ўн еттинчи хатбошилар деб ҳисоблансан.

**ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ МОЛИЯ ВАЗИРЛИГИ, ДАВЛАТ СОЛИҚ ҚЎМИТАСИННИГ
ҚАРОРИ**

**«АВТОМОБИЛЛАРГА ЁНИЛГИ ҚУЙИШ ШОХОБЧАЛАРИ ТОМОНИДАН МАҲАЛЛИЙ
БЮДЖЕТГА НЕФТЬ МАҲСУЛОТЛАРИНИНГ ЧАКАНА НАРХИ БИЛАН БЕЛГИЛАНГАН
ЧЕКЛАНГАН УСТАМАДАН ОРТИҚ БЎЛГАН ХАРИД НАРХИ ЎРТАСИДАГИ ТАФОВУТНИ
ХИСОБЛАБ ЧИҚИШ ВА ТЎЛАШ ТАРТИБИ ТЎҒРИСИДАГИ НИЗОМНИ ТАСДИҚЛАШ
ҲАҚИДА»ГИ ҚАРОРНИ ЎЗ КУЧИНИ ЙЎҚОТГАН ДЕБ ТОПИШ ТЎҒРИСИДА**

Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги томонидан 2013 йил 9 апрела рўйхатдан ўтказилган.

Рўйхат рақами 2381-1.

(«Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами», 2013 йил 15 апрелдаги 15 (567)-сон, 210-модда)

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2013 йил 7 мартағи 69-сон «Ўзбекистон Республикаси Ҳукуматининг айrim қарорларига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш, шунингдек баъзиларини ўз кучини йўқотган деб ҳисоблаш тўғрисида»ги қарорига (Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами, 2013 й., 11-сон, 141-модда) мувофиқ Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ва Давлат солиқ қўмитаси қарор қиласди:

1. Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ва Давлат солиқ қўмитасининг 2012 йил 29 июндаги 51, 2012-22-сон

«Автомобилларга ёнилғи қуйиш шохобчалари томонидан маҳаллий бюджетга нефть маҳсулотларининг чакана нархи билан белгиланган чекланган устамадан ортиқ бўлган харид нархи ўртасидаги тафовутни ҳисоблаб чиқиш ва тўлаш тартиби тўғрисидаги низомни тасдиқлаш ҳақида»ги қарори (рўйхат рақами 2381, 2012 йил 25 июль) (Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами, 2012 й., 30-сон, 352-модда) ўз кучини йўқотган деб топилсан.

2. Мазкур қарор расмий эълон қилинган кундан эътиборан кучга киради.

*Молия вазири
Р.АЗИМОВ.*

34-сон

Тошкент ш., 2013 йил 2 апрель.

*Давлат солиқ қўмитаси раиси
Б.ПАРИИЕВ.*

2013-20-сон

**МАХСУС ИНВЕСТИЦИЯ УСТАМА ҲАҚИНИ «ЎЗБЕКНЕФТГАЗ» МХКНИНГ МАХСУС
СЧЁТИГА ЎТКАЗИШ ТАРТИБИ ТЎҒРИСИДАГИ НИЗОМНИ ТАСДИКЛАШ ҲАҚИДА**

Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги томонидан 2013 йил 12 апрелда рўйхатдан ўтказилган.

Рўйхат рақами 2451.

(«Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами», 2013 йил 15 апрелдаги, 15 (567)-сон, 214-модда)

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2012 йил 25 декабрдаги ПҚ-1887-сон «Ўзбекистон Республикасининг 2013 йилги асосий макроиқтисодий кўрсаткичлари ва Давлат бюджети параметрлари тўғрисида»ги қарорнинг (Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами, 2012 й., 52-сон, 587-модда) 4-бандига мувофиқ Ўзбекистон

Республикаси Молия вазирлиги, Иқтисодиёт вазирлиги ва Давлат солиқ қўмитаси қарор қиласидилар:

1. Махсус инвестиция устама ҳақини «Ўзбекнефтгаз» МХКнинг махсус счётига ўтказиш тартиби тўғрисидаги низом иловага мувофиқ тасдиқлансан.

2. Мазкур қарор расмий эълон қилинган кундан эътиборан кучга киради.

**Молия вазири
Р.АЗИМОВ.
26-сон**

**Иқтисодиёт вазири
Г.САЙДОВА.
25-сон**

Тошкент ш., 2013 йил 12 марта.

**Давлат солиқ қўмитасининг раиси
Б.ПАРПИЕВ.
2013-12-сон**

**ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ АДЛИЯ ВАЗИРЛИГИ ВАЗИРЛЛАР, ДАВЛАТ ҚЎМИТАЛАРИ ВА
ИДОРАЛАРНИНГ НОРМАТИВ-ХУҶУҚИЙ ҲУЖЖАТЛАРИНИ ДАВЛАТ РЎЙХАТИДАН ЎТКАЗИШ ҲОЛАТИ
ТЎҒРИСИДА 2013 ЙИЛ 23 МАРТДАН 29 МАРТГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТНИ МАЪЛУМ ҚИЛАДИ**

I. ДАВЛАТ РЎЙХАТИДАН ЎТКАЗИЛДИ:

1. «Фан доктори илмий даражасини берувчи илмий кенгаш тўғрисидаги низомни тасдиқлаш ҳақида» Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Олий аттестация комиссияси Раёсатининг 2013 йил 31 январдаги 195/3-сонли қарори.

2013 йил 25 марта рўйхатдан ўтказилди, рўйхат рақами 2440.

2. «Фан доктори илмий даражасини бериш тартиби тўғрисидаги низомни тасдиқлаш ҳақида» Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Олий аттестация комиссияси Раёсатининг 2013 йил 31 январдаги 195/2-сонли қарори.

2013 йил 25 марта рўйхатдан ўтказилди, рўйхат рақами 2441.

3. «Малакавий имтиҳонларни ўтказиш тартиби тўғрисидаги низомни тасдиқлаш ҳақида» Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Олий аттестация комиссияси Раёсатининг 2013 йил 31 январдаги 195/6-сонли қарори.

2013 йил 25 марта рўйхатдан ўтказилди, рўйхат рақами 2442.

4. «Эксперт кенгashi тўғрисидаги низомни тасдиқлаш ҳақида» Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Олий аттестация комиссияси Раёсатининг 2013 йил 31 январдаги 195/5-сонли қарори.

2013 йил 25 марта рўйхатдан ўтказилди, рўйхат рақами 2443.

5. «Илмий унвонлар бериш тартиби тўғрисидаги низомни тасдиқлаш ҳақида» Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Олий аттестация комиссияси Раёсатининг 2013 йил 31 январдаги 195/4-сонли қарори.

2013 йил 25 марта рўйхатдан ўтказилди, рўйхат рақами 2444.

6. «Енгил саноат корхоналари ходимлари учун махсус кийим, махсус пойабзал ва якка тартиба ҳимояланишнинг бошқа воситаларини бепул беришнинг намунавий нормаларини тасдиқлаш ҳақида» Ўзбекистон Республикаси меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш вазирининг 2013 йил 4 марта 15-Б-сонли буйргуи.

2013 йил 28 марта рўйхатдан ўтказилди, рўйхат рақами 2445.

7. «Ўзбекистон Республикаси божхона ҳудудида эркин сотишига мўлжалланган ишлаб чиқариш-техника товарлари ва маҳсулотларини божхонада расмийлаштириш тартиби ўз кучини йўқотган деб топиш тўғрисида» Ўзбекистон Республикаси Ташқи иқтисодий алоқалар, инвестициялар ва савдо вазирлиги, Молия вазирлиги, Давлат божхона қўмитасининг 2013 йил 14 марта 5, 27, 01-02/12-13-сонли қарори.

2013 йил 28 марта рўйхатдан ўтказилди, рўйхат рақами 472-1.

8. «Нобанк кредит ташкилотларида жиноий фаолиятдан олинган даромадларни легаллаштиришга ва терроризмни молијалаштиришга қарши курашиш бўйича ички назорат қоидаларини тасдиқлаш ҳақида»ги қарорга ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида» Ўзбекистон Республикаси Марказий банки Бошқаруви, Боз прокуратура ҳузуридаги солиқ, валютага оид жиноятларга ва жиноий даромадларни легаллаштиришга қарши курашиш департаментининг 2013 йил 16 февралдаги 4/2, 6-сонли қарори.

2013 йил 28 марта рўйхатдан ўтказилди, рўйхат рақами 2027-3.

II. ДАВЛАТ РЕЕСТРИДАН ЧИҚАРИЛДИ:

1. «Ихтисослашган кенгаш ҳақида низом», 1-2-сон ўзгартириш ва қўшимчалар (рўйхат рақами 260, 1996 йил 10 июль), (рўйхат рақами 260-1, 2003 йил 12 август), (рўйхат рақами 260-2, 2010 йил 20 январь). Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Олий аттестация комиссияси Раёсатининг қарори билан тасдиқланган.

Адлия вазирининг 2013 йил 25 марта 85-мҳ-сон буйргуи билан давлат реестридан чиқарилди.

2. «Илмий даражалар бериш тартиби тўғрисида низом», 1-3-сон ўзгартириш ва қўшимчалар (рўйхат рақами 261, 1996 йил 10 июль), (рўйхат рақами 261-1, 2003 йил 12 август), (рўйхат рақами 261-2, 2004 йил 29 январь), (рўйхат рақами 261-3, 2010 йил 23 январь). Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Олий аттестация комиссияси Раёсатининг қарори билан тасдиқланган.

Адлия вазирининг 2013 йил 25 марта 86-мҳ-сон буйргуи билан давлат реестридан чиқарилди.

3. «Номзодлик имтиҳонларини ўтказиш тартиби тўғрисидаги низом», 1-сон ўзгартириш ва қўшимчалар (рўйхат рақами 1356, 2004 йил 18 май), (рўйхат рақами 1356-1, 2010 йил 13 апрель). Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Олий аттестация комиссияси Раёсатининг қарори билан тасдиқланган.

Адлия вазирининг 2013 йил 25 марта 87-мҳ-сон буйргуи билан давлат реестридан чиқарилди.

4. «Эксперт кенгashi тўғрисида низом», 1-2-сон ўзгартириш ва

қўшимчалар (рўйхат рақами 263, 1996 йил 10 июль), (рўйхат рақами 263-1, 2003 йил 12 август), (рўйхат рақами 263-2, 2010 йил 20 январь). Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Олий аттестация комиссияси Раёсатининг қарори билан тасдиқланган.

Адлия вазирининг 2013 йил 25 марта 88-мҳ-сон буйргуи билан давлат реестридан чиқарилди.

5. «Илмий унвонлар бериш тўғрисида низом», 1-2-сон ўзгартириш ва қўшимчалар (рўйхат рақами 262, 1996 йил 10 июль), (рўйхат рақами 262-1, 2003 йил 12 август), (рўйхат рақами 262-2, 2010 йил 23 январь). Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Олий аттестация комиссияси Раёсатининг қарори билан тасдиқланган.

Адлия вазирининг 2013 йил 25 марта 89-мҳ-сон буйргуи билан давлат реестридан чиқарилди.

6. «Ўзбекистон Республикаси божхона ҳудудида эркин сотишига мўлжалланган ишлаб чиқариш-техника товарлари ва маҳсулотларини божхонада расмийлаштириш тартиби» (рўйхат рақами 472, 1998 йил 11 август). Ўзбекистон Республикаси Ташқи иқтисодий алоқалар вазирлиги, Молия вазирлиги, Давлат божхона қўмитаси томонидан тасдиқланган.

Адлия вазирининг 2013 йил 28 марта 91-мҳ-сон буйргуи билан давлат реестридан чиқарилди.

БИРГАЛИКДА ОРТТИРИЛГАНИ – УМУМИЙ МУЛК

Эр хотин никоҳ вақтида сотиб олган барча мол-мулк уларнинг биргаликдаги умумий мол-мулки ҳисобланади деб эшитганман. Квартира, ер участкаси, бошка кўчмас мулк нима бўлади? Ахир улар эр хотиннинг фақат биттасига расмийлаштиради-ку. Улар ҳам умумий мулк ҳисобланадими?

Фотима Д.

– Оила кодекси (ОК)нинг 23-моддасига кўра эр ва хотиннинг никоҳ давомида орттириган мол-мулклари, шунингдек никоҳ қайд этилгунга қадар, бўлажак эр хотиннинг умумий маблағлари ҳисобига олинган мол-мулклари, агар қонун ёки никоҳ шартномасида бошқача ҳол кўрсатилмаган бўлса, уларнинг биргаликдаги умумий мулки ҳисобланади.

Эр ва хотин уларнинг биргаликдаги умумий мулки бўлган мол-мулкка эгалик қилиш, ундан фойдаланиш ва уни тасаруф ишида тенг ҳукукларга эгадир. Шуниси эътиборлики, эр ва хотиннинг никоҳ вақтида сотиб олган квартира ёки бошка кўчмас мулки, улар эр ёки хотиндан бирининг номига расмийлаштирилган ёхуд пул маблағлари кимнинг номига ёки эр ва хотиннинг қайси бири томонидан кири-тилган бўлишидан қатъи назар эр ва хотиннинг биргаликдаги умумий мол-мулки

ҳисобланади. Шунинг учун эр хотин томонидан никоҳ пайтида сотиб олинган квартира ёки бошка кўчмас мулк кимнинг номига расмийлаштирилишидан қатъи назар, умумий биргаликдаги мулк ҳисобланади.

Эр ва хотиндан бири уй-рўзгор ишларини юритиш, болаларни парвариш қилиш билан банд бўлган ёки бошка узрли сабабларга кўра мустақил иш ҳақи ва бошка даромадга эга бўлмаган тақдирда ҳам эр ва хотин умумий мол-мулкка нисбатан тенг ҳукукка эга бўлади. Ушбу меъёр асосан ишламайдиган аёлларнинг қонуний ҳукукларини ҳимоя қилишга йўналтирилган. Шу тариқа, уларнинг уй-рўзгор юритиши, ОКнинг 2-моддаси билан мустаҳкамланган эр ва хотиннинг меҳнатига тенглаштирилади. Уй ҳўжалигини юритиш анъанага кўра оиласнинг фаровонлигига гоётда муҳим ҳисса сифатида қаралган ва қаралмоқда.

Ленара ХИКМАТОВА,
юрист.

Реклама

**ЯШАШ УЧУН
ВАГОНЧАЛАР**

Хар хил турдаги вагончаларни
ишлаб чиқариш

Махсулот сертификатланган

Тел. (+99890) 999-07-06, 253-39-99
E-mail: dmitriy@modul-stroy.uz

N16/2

Оила муносабатлари

7

Ҳамдўстлиқда

СОДДАЛАШТИРИЛГАН ТИЗИМ ЯНАДА СОДДАЛАШДИ

2013 йил 1 январдан бошлаб Белоруссияда Солиқ кодексининг янги таҳрири кучга кирди, у солиқ солишининг соддалаштирилган тизимини (СССТ) кўллаш шартларини яхшилади. Биринчи навбатда соддалаштирилган солиқ ставкалари ўзгарилиди. Чунончи, ККС тўловчилари учун у 5%дан 3%га, уни тўламайдиганлар учун 7%дан 5%га пасайтирилди.

Бир вақтнинг ўзида бекор қилинадиган ялпи даромаддан СССТ чоғида солиқнинг 15 фоизлик ставкаси ходимлари сони 15 кишидан ва ялпи тушуми 4,1 млрд белорус рублидан ошмайдиган ККС тўламайдиганлар учун 3 фоизлик ставка билан алмаштирилди, ушбу ставка харид қилинган товарларнинг чакана савдосида реализация қилишдан олинадиган тушумга нисбатан кўлланади. Ушбу ўзгаришиларнинг натижаси ялпи тушум тарзида ягона солиқ базасини белгилаш, шунингдек СССТ чоғида солиқ ставкалари микдорини 6 дан 4 гача қисқартириш бўлди, бу эса нафақат соддалаштирилган тизимдагиларга солиқ юкини камайтириди, балки тизимни бошқариши соддалаштириди ҳам.

Хўжалик юритувчи субъектларга ККС тўламасдан соддалаштирилган тизимни кўллаш учун мезонлар оширилди. Уни 8,2 млрд рублгача ялпи тушумга эга бўлган ва ходимлари сони 15 дан 50 кишига қадар бўлган солиқ тўловчилар кўллай оладилар (1 январгача улар тегишинча 3,4 млрд рубль ва 15 кишини ташкил этган). Шунингдек даромадлар ва харажатларни ҳисобга олиш дафтарида бухгалтерия ҳисобини юритишни хоҳловчилар учун ялпи тушум мезони 3,4 млрд рублдан 4,1 млрд рублгача кўпайтирилди.

Соддалаштирилган тизимдагилар учун Солиқ кодексида белгиланган ҳолатлар мавжуд бўлганда мол-мулк солишини тўлаш мажбурияти жорий этилди.

Солиқ солишининг соддалаштирилган тизимидағи жиддий ўзгариши солиқ базасини ҳисоблаб чиқариш тартибига таалуклидир. Чунончи, бухгалтерия ҳисобини юритувчи ташкилотлар тушумни ҳисоблаб ёзиш қоидаси бўйича, уни даромадлар ва харажатларни ҳисобга олиш дафтарида амалга оширадиган субъектлар эса тўлаш қоидаси бўйича белгилайдилар.

Ўтган йил охирида солиқ солишининг соддалаштирилган тизимини кўлловчиларнинг улуши Беларусда ташкилотлар ва якка тартибдаги тадбиркорларнинг умумий сонида 35%га яқинни ташкил қилди. Улар тушумлари ҳажмларининг ўсиши аввалги йилнинг ҳудди шундай даврига нисбатан қарийб 4%ни ташкил қилди.

НАҚД ПУЛ КАМАЯДИ

Белоруссия Миллий банки қиймати базавий микдор ҳажмидан 100 баравар ва ундан кўп баравар ошадиган товарлар ва хизматларга нақд пул билан ҳақ тўлашни тақиқлашни таклиф қилди, бу ҳажм 100 минг белорус рублини ташкил этади, у расмий курс бўйича 11,7 доллар ёки 9,15 еврога тенг. Шу тариқа, республикада 1 170 доллар ёки 915 евродан киммат турдиган харидларга нақд пул билан ҳақ тўлаш тақиқланиши мумкин. Ташибускорлар ушбу тақиқ ҳалқаро тажрибага мувофиқ келади деб таъкидашяпти. Чунончи, Италияде 1 000 евро, Грецияда 1 500, Францияда эса 3 000 евродан киммат бўлган харидларга нақд пул билан ҳақ тўлашга рұксат берилмайди. Бундан ташқари, харидорга у нақд пулсиз ҳақ тўлаган харидини қайтарган тақдирда нақд пул беришни тақиқлаш режалаштириляпти.

Хорижий матбуот материалларидан.

Эълонлар

ИШ

«БЕКОБОДШИФЕР» МЧЖ XҚдаги бўш иш ўринларига қуидаги мутахассислар керак:

1. **Бош мухандис**, олий маълумотли, камида 5 йиллик иш стажи бўлган, фойдаланувчи даражасида шахсий компьютерда ишлаш кўнинмасига эга, ўзбек ва рус тилларини, лугат бўйича инглиз тилини биладиган. Тўлов – контракт бўйича.

2. **Бош энергетик**, олий маълумотли, камида 5 йиллик иш стажи бўлган, фойдаланувчи даражасида шахсий компьютерда ишлаш кўнинмасига эга, ўзбек ва рус тилларини биладиган. Тўлов – контракт бўйича.

3. **Лабораториядаги ТНБ (ОТК) бошлиғи**, олий маълумотли, камида 5 йиллик иш стажи бўлган, фойдаланувчи даражасида шахсий компьютерда ишлаш кўнинмасига эга, ўзбек ва рус тилларини биладиган. Тўлов – контракт бўйича.

4. **5-6-разрядли НЎУ (КИП) ва Автоматика бўйича мутахассис**. Тўлов – контракт бўйича.

5. **5-6-разрядли гидравлика бўйича мутахассис**. Тўлов – контракт бўйича.

Тел.: (8 370) 2-51-81, (+998 91) 162-05-25.

ИЖАРА

200 м² ишлаб чиқариш хонаси ижарага берилади. Тел.: 932-08-48, 233-47-72.

ЮРИДИК ХИЗМАТЛАР

Кўчмас мулк бўйича юрист маслаҳатлари. Кадастр*. Тел. 346-16-89.

ADVOKAT ELITE. Судларда вакиллик қилиш, Корхоналар, ваколатхоналарни рўйхатдан ўтказиш, қайта ташкил этиш ва уларга юридик хизмат кўрсатиш*. Тел.: 281-52-39, 346-16-89.

ХИЗМАТЛАР

Буюртмачи чизмаларига кўра металл яшилар тайёрлаймиз.

Тел.: 932-08-48, 233-47-72.

Объектларни кўриклиш.

Тел.: 542-17-65, 508-74-34.

Ташкилотлар учун компьютер ва маший техникини ҳисобдан чиқариш учун хужжатларни тайёрлаш. Тўлов исталган шаклда.

Тел.: 236-76-46, 233-74-95, 233-17-56.

*Хизматлар лицензияланган. Товар сертификатланган.

Криминалист эксперт ён дафтаридан

КАРНАЙЧИДАН БИР ПУФ КЕТДИ

ЁКИ ТУППА-ТУЗУК ИШЛАТИБ КЕЛИНАЁТГАН ВАГОНЛАРНИ ТЕМИР-ТЕРСАККА ТОПШИРМОҚЧИ БЎЛИШГАНИ ҲАҚИДА

Ёши улугроқ кишилар яхши эслашади: ўтган асрнинг 90-йиларида кўпчилик тирикчилик умидида ҳар нарсага уриниб кўрди. Баъзилар шаҳарма-шаҳар, мамлакатма-мамлакат қатнаб, нарса олиб келиб сотди. Виждонини тамоман йўқотган шундай одамлар ҳам бўлдики, улар қабристонлардаги металл четанларни ҳам қўпориб олиб келиб, темир-терсакка топширдилар.

Аммо бунақа майда-чудапарни ўзиға эп билмайдиган олғирлар ҳам топилиб қолди. Бутун-бутун темир йўл вагонлари ва цистерналарни темир-терсак учун топшириш мумкин бўлган бир паллада металл четанлар нима бўлти? Ўша йиллари темир-терсакка топшириш билан боғлиқ иш бўйича экспертиза ўтказишимизга тўғри келган эди. Ўшанда таназзулга юз туваёзган иирик корхоналардан бирида бир гурӯх олғирлар яқин-яқинларгача ишлатиб келинган вагонлар, темирйўл платформалари ва цистерналарни эски, хизмат муддатини ўтаб бўлган қилиб кўрсатишга уринганди. Агар режаси амалга ошса, улар бу вагон, платформа ва цистер-

наларни темир-терсакка топшириб, мўмайгина пул ишлаб оларди.

Вагонлар ва цистерналардан фойдаланиш муддати 50 йилнинг нари-берисида. Муддатини ўтаб бўлмаганларини эса, табиики, темир-терсакка топшириб бўлмайди.

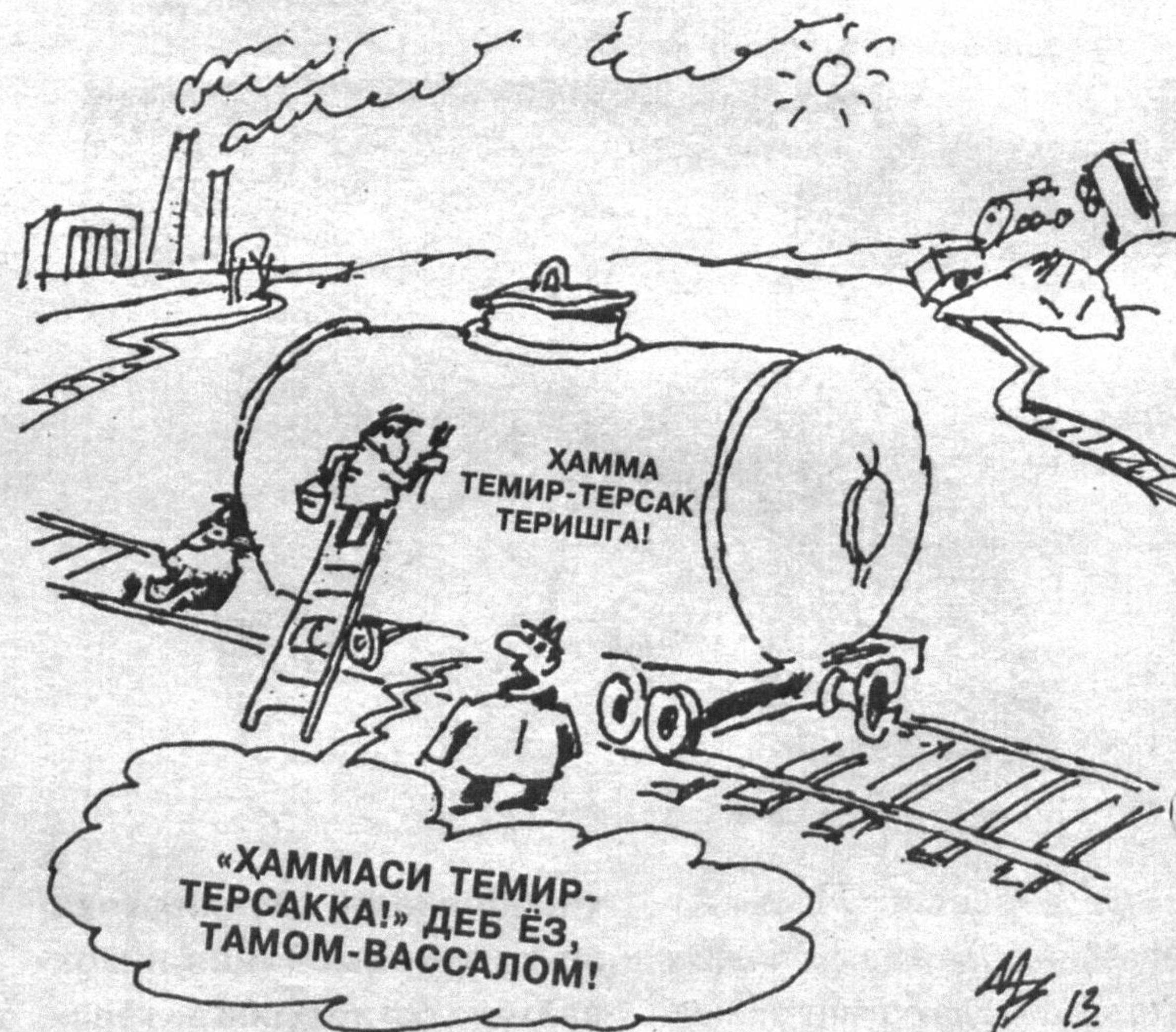
Ҳар бир вагонда, цистернада ва платформада тартиб рақами ва ишлаб чиқарилган санаси бўёқ билан кўрсатилган бўлади. Фирибгарлар ана шу ёзувларининг устидан бўёқ тортиб, жуда эски вагонларнинг чиқарилган санасини, ўша вагонларнинг тартиб рақамини қайд этиб кўйганлар. Бу ёзувларга қараганда, улар аллақачон ярим асрлик хизматини ўтаб бўлган бўлиб чиқади.

Тергов идорасига заводдаги ана шу фирибгарлик, кўзбўя-мачилик ҳақида ахборот тушгач, даставвал ҳужжатлар текшириб кўрилди. Ҳужжатларга қараганда, ҳаммаси рисоладагидек: тартиб рақамлари вагонда қайд этилган унинг ишлаб чиқарилган санасига мос. Бироқ терговчи хисобдан чиқарилиб темир-терсак учун топширишга тайёрлаб кўйилган вагонлар, ци-

стерналар ва платформаларни кўздан кечиргач, криминалистик экспертиза тайинлаш учун асослар борлигига ишонч ҳосил қилди. Гап шундаки, улардаги тамгалар 50 йил бурун ёзилганга ўхшамас, анча янги кўринарди. Гумон қилинувчилар эски ёзувлар учун уларни янгилашган дейишиди. Хуллас, вагонлар, цистерналар ва платформаларнинг тартиб рақами ҳамда чиқарилган санаси ўзgartирилган-ўзгартирилмаганлигини, бўялган-бўялмаганлигини экспертилик йўли билан текшириб кўриш керак эди.

Ана шу масалаларни ҳал этиш учун трассологик экспертиза ва суд-кимё экспертизаси тайинланди. Тўрт аёл – икки нафар трассолог эксперт ва икки нафар суд кимё гарига 30 дан ортиқ объекти тартиби топшириши.

Ўшанда июль ойининг охирлари эди. Текшириладиган обьектлар чеккароқдаги, ўтўланлар босган ялангликдаги шохобчада турарди. Бу ялангликда иккитагина кичик дарахтни айтмаса, соя жойнинг ўзи йўқ эди. Ана шундай шароитда 30 дан ортиқ вагон, цистерна ва платформани яхшилаб текшириш керак эди. Уларнинг ҳар бирида ёзувларни синчиклаб ўрганиш, ўлчаш, суратга туширилиб олгач, бўёгини кетказиб бошқа ёзув бор-йўқлигини текшириш зарур эди. Кимёгар экспертилар турли жойлардан бўёқ парчаларни кўчириб олишарди, баъзи жойларда металл чиқкунча бўёқни қиришилаб кўчиришга тўғри келар эди. Бу йўсин текширув аноссида бир неча бор танаффус қилиб, қуриб

V. Muromets расми.

қолаёзган дарахтлар соясида озгина бўлса ҳам ором олишарди. Қизиб ётган вагон ва цистерналардаги узлуксиз текширув аноссида лоҳас бўлиш, ҳатто қўёш уриши ҳеч гап эмас эди.

Бу сермашақат ишимиз бесамар бўлмади. Биз, трассологлар барча вагонлар, цистерналар ва платформалардаги тартиб рақами ва ишлаб чиқарилган сана ёзувлари ўзгартирилганлигини аниқладик ва фотосуратларга туширдик. Айни вақтда уларнинг дастлабки тартиб рақами ва санасини тиклашга ҳам муваффақ бўлдик. Кимёгарлар қайта бўялганлик фактини тасдиқладилар.

Бундан ташқари, рўйхатдан чиқарип темир-терсакка топшириш учун мўлжал қилинмаган бир неча вагон ва цистерналарни намуна сифатида кўздан кечирдик. Рўйхатдан чиқарилиб, темир-терсакка топширишга тахт қилиб кўйилган вагонлар, цистерналар ва платформалардан бўёғи қиришилаб олинган металл парчалари зангламаган, яхши сақланган эди. Айни бир вақтда гўё улардан 20-30 йил кейинроқ тайёрланган намуна-

ларда биз текшириб кўрган вагонлардагига нисбатан металл парчаларини анча-мунча занг босган, ишлатиш аноссида бўёклари қисман едирилган, баъзи жойларида бўёқ қатлами қолмаган ҳам эди.

Хуллас, рўйхатдан чиқарилиб, темир-терсакка топширишга унча эски бўлмаган вагонлар, цистерналар ва платформалар тайёрлаб кўйилганлиги эксперт текшируви йўли билан аниқланди. Улар турли йилларда тайёрланган бўлса-да, ишлатилганига кўп бўлмаган. Уларнинг ҳаммаси корхона амалда ишламаётган пайтда келган бўлса керак. Шундай нарса бекор ётиби дея баҳонада бир нарсалик бўлиш илинжидағи, нафси ҳакалак отган одамлар ҳаракатга туша қолган...

Экспертизамиз буларни темир-терсакка топшириб бўлмайди, улар фойдаланишга яроқли деб қатъий хулоса чиқариш имконини берди.

Ольга МАРШАНСКАЯ,
Адлия вазирлиги
хузуридаги Республика
суд экспертизаси
марказининг давлат
суд экспертизи.

Реклама

"AMIR-AUDIT" МЧЖ
аудиторлик ташкилоти

28.03.2008 йилдаги 00642-сон лицензия.
Ўз Авиониг 12.01.2005 йилдаги 991-сон гувонономаси.

Ўзбекистон
Республикасидаги
барча ҳўжалик юритувчи
субъектларда аудиторлик
текширувлари ўтказади

Малака сертификати
аудиторларни ишга қабул
қиласиз
Бухгалтерия хисоботи ва баланс тузиш

Тел.: (+99890) 187-04-68, (+99894) 644-62-23,
296-55-78; факс (8371) 296-52-15

Ижтисодий-хукукий газета

НОРМА МАСЛАХАТЧИ

ХУКУК
СОЛИҚЛАР
БУХГАЛТЕРИЯ

ТАЪСИСЧИ "Norma Hamkor" МЧЖ

Газета 2006 йил 26 декабрда
Ўзбекистон Матбуот ва ахборот
агентлигига рўйхатта олинди.
Рўйхат рақами 0074.

БОШ МУҲАРРИР
ФАРХОД КУРБОНБОЕВ
ТАҲРИРИЯТ МАНЗИЛИ:
100105, Тошкент ш.,
Миробод тумани,
Таллимаржон кўч., 1/1,
Таҳририят тел. 283-44-27
Обуна бўлими тел. 200-00-30
E-mail: gazeta@norma.uz,
nogtarpress@mail.ru
www.norma.uz
Нашр учун маъсъул:
Нодир Алимов

Муаллифлар фикри доим ҳам таҳририят нутқи назарига мос келавермайди.
Таҳририят муштариylар билан ёзишиб туриш имкониятига эга эмас.
«Норма маслаҳатчи»да ёзсан қилинган материалларни тўлиқ ёки қисман кўчириб босиши, электрон ва бошқа манбаларда кўпайтириш, тарқатишга фоқат «Norma» газеталари бирлашган таҳририяти МЧЖ билан тузилган шартнома асосида йўл кўйилади.

Газета таҳририят томонидан тайёрланган диапозитивлар ёрдамида "TOPPRINT" МЧЖ босмаҳонасида босилди (Тошкент ш., Миробод тумани, Таллимаржон кўч., 1/1).
Индекс - 186 Буюртма 917 Адади 2 315. Баҳоси келишилган нархда
Газета 2013 йил 22 апрелда саут 14.00 да топширилди.
ISSN 2010-5223